Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Maarten Nekeman Msc/ Thijs Kistemaker/
Mozhgan Fazel
April 2024

Adviesrapport

Jaarstukken 2023

&

Begroting 2025

VRGZ

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2023 4
1.2 Advies bij de begroting 2025 4
2. Kaders **6**
2.1 BRN-normen 6
2.2 Overige kaders 7
4. Jaarstukken 2023 **7**
4.1 Algemeen 7
4.2 Controleverklaring accountant 8
4.3 Fiscaliteiten 8
4.4 Begroting 2023 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 9
4.6 Balanstoelichting 11
4.7 Voorstel bestemming resultaat 12
4.8 Deelnemersbijdragen 12
5. Gewijzigde begroting 2024 **14**
6. Begroting 2025 **15**
6.1 Algemeen 15
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 15
6.3 Begrotingsanalyse 17
6.4 Deelnemersbijdragen 18
6.5 Meerjarenbegroting 19
7. Weerstandsvermogen **20**
7.1 Algemene reserve 20
7.2 Bestemmingsreserves 20
7.3 Risico’s 21

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2023 *(bedragen x €1.000)*

Rekeningresultaat: RAV: 314
C&R: 2.762

Resultaatbestemming:
Toevoegen aan algemene reserve C&R: 207
Toevoegen aan bestemde reserve herziening MJOP: 2.555
Toevoegen aan reserve aanvaarbare kosten RAV: 314

VERMOGENSPOSITIE

Algemene reserve C&R € 2.978

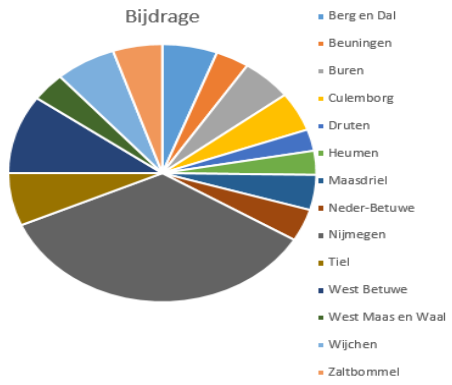
Norm Algemene reserve € 3.185

Bestemmingsreserves € 1.466

BEGROTING 2025

- BBV proof

- voldoet aan de BRN

Gemeentelijke bijdrage 2025

ADVIES

- in te stemmen met de jaarstukken 2023 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- in te stemmen met de begroting 2025 met uitzondering van onderstaande bevindingen onder 1.2.
- de meerjarenraming 2026 -2028 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Zie paragraaf 6.4 van dit rapport voor verdeling bijdragen naar gemeenten

Totaal deelnemersbijdrage 2023: € 45.620.425

Gewijzigde begroting 2024: € 48.760.837

Gevraagde begroting 2025: € 51.843.587

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna VRGZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de VRGZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2025, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 en resultaatbestemming 2023.
Op 24 april hebben wij onze bevindingen besproken met Michiel van Dalen, Ron Leenders, Mike Orth en Sophie Scholten.

Tijdschema zienswijze

VRGZ heeft de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 aan de deelnemende gemeenten op 29 maart aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 26 april en zullen gemeenten uiterlijk 10 juni hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 4 juli 2024.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.
Bijzonderheid bij de VRGZ is dat er meer gemeenten in de gemeenschappelijke regeling deelnemen dan alleen deze regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De voorcalculatorische index 2025 bedraagt 4,62% voor de VRGZ. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2025. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de VRGZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2025. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2023

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de VRGZ om:

A. In te stemmen met de jaarstukken 2023 en het positieve resultaat van € 3.076.000

Crisis- en rampenbestrijding (C&R)
In te stemmen met de door het Dagelijks Bestuur van de VRGZ gedane bestemmingsvoorstellen van het positieve resultaat van € 2.762.000

B. € 207.000 toe te voegen aan de algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding tot aan 5% van de baten
C. € 2.555.000 toe te voegen aan nieuw te vormen bestemde reserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)
In te stemmen met het bestemmingsvoorstel om het positief resultaat van € 314.000
D. Het resultaat toe te voegen aan de (algemene) reserve aanvaardbare kosten RAV

1.2 Advies bij de begroting 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van VRGZ;

A. In te stemmen met de begroting 2025, met uitzondering van de volgende uitzettingen;
   - Formatie Veilig bouwen € 95.000
   - Arbeidsmarkt problematiek € 140.000
   - Overschrijding werkkostenregeling (WKR) € 150.000
   - Energielasten € 165.000

Bevindingen
In de zienswijzen op de kaderbrief is de VRGZ verzocht om rekening te houden met de beperkte budgettaire ruimte bij gemeenten vanaf 2026. De VRGZ geeft in haar aanbieding van de stukken aan dat zij dit doen en dat er alleen strikt noodzakelijke uitzettingen worden voorgesteld in de voorliggende conceptbegroting. Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen. Hierbij moet worden aangegeven dat het niet instemmen gevolgen kan hebben op de uitvoering van de taken.

Uitbreiding formatie Veilig bouwen met 1 fte
Per 2024 heeft de VRGZ al de beschikking over 1 fte extra om de stijging van de aanvragen van 1.400 in 2017 naar 1.900 in 2022 op te vangen. Daarnaast wordt gekeken naar procesoptimalisatie. Wij vinden een stijging in 2023 naar 2.000 adviezen onvoldoende aanleiding om gelijk nog een extra fte aan te stellen. Wij adviseren eerst, zoals gepland, de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie te evalueren aan het einde van 2024.

Arbeidsmarkt problematiek
De arbeidsmarktproblematiek is een erkend probleem. Ook gemeenten hebben hier mee te maken. De VRGZ stelt twee maatregelen voor om deze problematiek het hoofd te bieden. Een extra fte en een werkbudget. Gezien het verzoek van de deelnemende gemeenten om sober om te gaan met uitzettingen vraagt de adviescommissie zich af of beide noodzakelijk zijn en of één van beide maatregelen niet al voldoende effect kan sorteren. Wij adviseren om

de VRGZ te verzoeken met een voorstel te komen waarbij de aanpak van de arbeidsproblematiek gefaseerd wordt ingevoerd en waarbij het effect wordt gemonitord.

Overschrijding werkkostenregeling (WKR)
Hoewel de uitleg over de opbouw van de vrije ruimte helder is, vraagt de adviescommissie zich af waarom de VRGZ er voor kiest om de WKR te overschrijden en niet met een voorstel te komen waarbij wordt voorkomen dat er 80% eindheffing moet worden afgedragen. Wat zijn de alternatieven? Hoe gaan andere veiligheidsregio hiermee om? Wij adviseren om die reden de VRGZ te verzoeken om met een voorstel te komen om binnen de WKR te blijven.

Energielasten
De adviescommissie is van mening dat prijsstijging voor energielasten opgevangen moet worden binnen de indexatie die de BRN heeft berekend.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar pagina 18.

B. In te stemmen met de begrotingswijziging 2024

C. De meerjarenraming 2026-2028 voor kennisgeving aan te nemen

Wij adviseren de deelnemende gemeenten om de risico's van € 3.997.000, voor zover deze de algemene reserve van de VRGZ van € 3.185.000 (na resultaatbestemming) overstijgen, op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in hoofdstuk 7.3). Dit naar rato van deelname.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op de in de mei- en september circulaire gepubliceerde indexcijfers, welke gebaseerd zijn op het CEP (Centraal Economisch Plan, meicirculaire)) en de MEV (Macro Econonische Verkenningen, septembercirculaire):

1. Het gaat om de volgende indexcijfers;
a. de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;

b. Prijs Bruto Binnenlands Product (PBBP) als indexering voor de materiële lasten.

2. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.

3. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV (septemberpublicatie 2023). Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2025

Berekening

Publicatie CEP-maart 2022: index 2024 is	3,48% (loon 3,9%, materieel 2,5%)			[1]
Publicatie CEP-maart 2023: index 2025 is	4,62% (loon 5,4%, materieel 2,8%)			[2]
Publicatie MEV-september 2023: index 2024 is	5,40% (loon 6,3%, materieel 3,3%)			[3]
				[3]
Publicatie CEP maart 2022				
Index 2024		3,48%		
BRN 2024		4,94%		
Publicatie CEP- maart / MEV-september				
Index 2025 (CEP-maart 2023)			4,62%	[2]
Actueel index 2024 (MEV-sept. 2023)	5,40%			[3]
Meegenomen index 2024 (CEP- maart 2022)	3,48%			[1]
Actualisatie/correctie index 2024			1,92%	[3]-[1]
BRN 2025			**6,54%**	

De GGD, ODRN en de VRGZ hebben een afwijkende indexering en zullen dan ook hun eigen berekening volgen. Volgens info van GGD, VRGZ en ODRN zal de voorcalculatorische index 2025 4,83% voor de GGD, 4,62% voor de VRGZ en 4,98% voor de ODRN zijn (in verband met weging personeel/materieel).
De nacalculatie over 2023 (loonindex) is daadwerkelijk vertaald in de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024 voor de GGD en voor de VRGZ . Daarom is er voor nu geen nacalculatie over 2023.

Totaal index begroting 2025:

VRGZ: 4,62% = 4,62%+0,00%

2.2 Overige kaders

De VRGZ heeft in haar begroting 2025 ook de financiële spelregels opgenomen. Hierbij gaat zij in op de volgende onderwerpen:

- Begroten
    - o P&C-cyclus
    - o Relatie beleid-financiën
    - o Structureel sluitende begroting
    - o Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage (zie hiervoor)
    - o Prijspeilaanpassingen
    - o Uitzettingen
    - o Onvoorzien (voor programma C&R: 0,35% van de begrote baten)
    - o Verantwoording kosten bedrijfsvoering

- Tussentijdse begrotingswijzigingen
    - o Wijzigingen binnen de financiële kaders
    - o Wijzigingen buiten de financiële kaders
    - o Resultaatbestemming

- Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie
    - o Risico's
    - o Weerstandscapaciteit
    - o Weerstandsvermogen
    - o Reservepositie

4. Jaarstukken 2023

4.1 Algemeen

In het voorwoord meldt de VRGZ dat 2023 een jaar vol uitdagingen en crisissituaties was, waarbij Veiligheidsregio Gelderland-Zuid opnieuw haar inzet heeft getoond voor de veiligheid van onze samenleving. Na een periode van langdurige betrokkenheid bij COVID-19 en de opvang van asielzoekers en Oekraïners, markeerde 2023 een keerpunt waarbij de VRGZ terugkeerde naar rustiger vaarwater.

Dit jaar was tevens het laatste van een vierjarige beleidsperiode, waarin VRGZ terugblikte op haar ervaringen en vooruitkeek naar de toekomst. De nieuwe meerjarige beleidsplannen voor 2024-2027 zijn in december 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Ook dit jaar werden zij geconfronteerd met geweld tegen hulpverleners, een zorgwekkende trend die voortdurende aandacht vereist. Het belang van respect en waardering voor hun toegewijde professionals werd opnieuw benadrukt. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid veroordeelt elke vorm van geweld tegen hulpverleners en zal zich blijven inzetten voor een veilige werkomgeving.

4.2 Controleverklaring accountant

Op 24 april heeft de accountant nog geen goedkeurende accountantsverklaring afgegeven bij de jaarrekening 2023 van de VRGZ. De oorzaak hiervan ligt buiten de macht van de VRGZ en heeft ook niet te maken met bevindingen tijdens de controlewerkzaamheden. De verwachting is dat ruim voor de besluitvorming de goedkeurende accountantsverklaring aan de deelnemende gemeenten wordt verstrekt.

4.3 Fiscaliteiten

Geen bijzonderheden.

4.4 Begroting 2023 en managementrapportages

1. *Verschuivingen binnen het programma C&R € 0*
   Dit betreft budgettair neutrale verschuivingen t.b.v. een betere allocatie en presentatie.

2. *Loonsomstijging € 0*
   Op 14 april 2023 is een akkoord bereikt over de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor personeel in dienst van veiligheidsregio's.

3. *Prijsstijging € 0*
   In de vastgestelde begroting 2023 is conform de BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen) gerekend met een indexatie van de materiele kosten van 1,9%. Inmiddels is de financiële impact van de door de leveranciers aangezegde prijsstijgingen in beeld gebracht en het verschil tussen beide indexaties is opgenomen in de kolom Prijsstijging.

4. *Mutaties bestemde reserves € 522.000*
   a. In de resultaatbestemming 2022 is voorgesteld om uit het positieve resultaat een bedrag van € 270.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve prijsstijging. Dit bedrag valt in 2023 vrij ten gunste van de gemeentelijke bijdrage ter compensatie van een gedeelte van de loon- en prijsstijging.
   b. Als gevolg van uitgebreide vooronderzoeken op het gebied van de schuimvormende middelen en de aanpassingen in het kader van de DME- (dieselmotorenemissie) normeringen is een bestemde reserve gevormd. De bijbehorende kosten en vrijval hiervoor uit de bestemde reserve duurzaamheid zullen in 2023 en 2024 plaatsvinden. De uitgaven in het kader van het project Digitaal centraal (optimalisatie van archiefbeheer) en de procesverbetering van inkoop en aanbesteding ten behoeve van de rechtmatigheid zullen plaatsvinden in 2023 en 2024 en worden gedekt uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden.
   c. De transitie van de meldkamer is in 2023 afgerond. De bijbehorende bestemde reserve valt daardoor vrij. Aangezien de frictiekosten lager zijn uitgevallen valt een deel van de reserve vrij ten gunste van het resultaat. Conform de reguliere procedure is dit resultaat toegevoegd aan de algemene reserve.

5. *BDuR-middelen ten behoeve van crisisbeheersing € 0*
   In augustus 2022 heeft het kabinet ingestemd met een bestuurlijk akkoord gerelateerd aan de crisisopvang van vluchtelingen waarin onder andere structurele middelen via de BDuR landelijk beschikbaar zijn gesteld voor de versterking van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Op basis hiervan

is de toegekende extra uitzetting van € 1.390.000,- voor 2023 ingezet voor uitbreiding versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.

4.5 Resultaatanalyse

Onderstaand een overzicht van de begrote en gerealiseerde saldi in 2023.

	C&R		RAV		Totaal VRGZ	
jaar 2023; bedragen x € 1.000	begroot	realisatie	begroot	realisatie	begroot	realisatie
Saldo baten -/- lasten uit gewone bedrijfsvoering	-1.855	2.054	0	314	-1.855	2.368
reservemutaties	2.105	708	0	0	2.105	708
te bestemmen resultaat	**250**	**2.762**	**0**	**314**	**250**	**3.076**

Het jaar 2023 sluit op beide programma's samen met een overschot van € 3.076.000. De bijgestelde begroting 2023 gaf een positief resultaat van € 250.000. Onderstaand worden de belangrijkste verschillen tussen de bijgestelde begroting en de realisatie 2023 samengevat en van eventuele opmerkingen voorzien. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar het met gemeentegeld bekostigde programma C&R.

Programma Crisis- & Rampenbestrijding

Het begrote resultaat van het programma C&R bedraagt, na inzet van de bestemde reserves € 250.000. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 2.762.000 is grotendeels incidenteel van aard.

Aan de opbrengstenzijde leiden de hogere bijdragen van Crisis- en Rampenbestrijding tot een positiever resultaat. Zo is de BDuR, als gevolg van loon- en prijscompensatie, hoger uitgevallen dan begroot. Hiernaast is de bijdrage die door het Rijk ter beschikking was gesteld voor de dekking van frictiekosten voor de transitie van de meldkamer niet nodig gebleken en kan vrijvallen. Tot slot is er een bedrag gedeclareerd bij de COA t.b.v. de crisisnoodopvang voor asielzoekers en voor de gemaakte kosten in het kader van de opvang van ontheemden uit Oekraïne.
Ook de overige opbrengsten zijn hoger dan begroot. Dit komt door: tijdelijke detachering, extra opbrengsten vanuit de FLO, bijdrage van de Politie voor frictiekosten meldkamer en hogere doorbelasting aan de GGD.

Aan de kostenzijde vallen voornamelijk de personeelskosten en overige bedrijfskosten hoger uit dan begroot. De hogere personeelskosten worden verklaard door hogere FLO-kosten, coördinerende taak voor opvang van ontheemden en crisisopvang en opleidingskosten rondom vakbekwaamheid van de brandweerorganisatie. De overige bedrijfskosten vallen voornamelijk hoger uit door de kosten die zijn gemaakt voor de opvang van vluchtelingen en de doorstroom van statushouders.

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Verschil met begroting v=voordelig; n=nadelig
<u>Hogere bijdragen crisis- en rampenbestrijding € 4.315</u>	
Hoger uitgevallen loon- en prijscompensatie in de BDuR	557 v
Hogere ontvangsten t.b.v. 25KV-lijnen	60 v
Rijksbijdrage dekking frictiekosten meldkamer	350 v
Dekking van gemaakte kosten omtrent crisisnoodopvang asielzoekers vanuit het Rijk	2.588 v
Ontvangen vergoeding vanuit het Rijk voor opvang ontheemden uit Oekraïne	760 v
<u>Hogere overige opbrengsten € 1.498</u>	
Detachering medewerkers aan andere organisaties	107 v
Extra opbrengsten door doorbelasting FLO	876 v

Bijdrage van Politie t.b.v. dekking frictiekosten transitie meldkamer	138 v
Verkoop afgeschreven materieel	210 v
Mix van over- en onderschrijdingen	26 v
Hogere doorbelasting GGD	141 v
<u>Hogere personeelskosten € 1.786</u>	
Niet volledige invulling van de formatie	908 v
Kosten eerste drie maanden formatie, voor samenvoeging meldkamers	436 n
Hoger uitgevallen FLO-kosten brandweermedewerkers	876 n
Lager uitgevallen pensioenlasten	400 v
Vrijwilligersvergoedingen hoger dan begroot	68 n
Nog niet ingevulde formatie versterking crisisbeheersing vanuit extra BDuR-middelen	728 v
Externe inhuur t.b.v. coördinerende taak voor opvang ontheemden en de crisisnoodopvang	1.547 n
Vertraging binnen project Digitaal centraal	76 v
Hogere kosten vanwege het vakbekwaam blijven en worden van de brandweerorganisatie	471 n
Hogere kosten door investering in mobiliteit en doorstroming van medewerkers	100 n
Minder uitgave aan opleidingen door niet ingevulde formatie crisisbeheersing	142 v
Dotatie voorziening niet-actief personeel	70 n
Vrijval voorziening niet-actief personeel als gevolg van een nieuwe dienstbetrekkingen voor oud-medewerkers	102 v
Overstap nieuwe arbodienstverlener en begeleiding leidinggevende	55 n
Dotatie voorziening verlofsparen	300 n
Extra inzet arbeidsmarktcommunicatie en werving & selectie	85 n
Boete overschrijding werkkostenregeling	143 n
Mix van over- en onderschrijdingen	9 v
<u>Lagere kapitaallasten € 1.301</u>	
Doorgeschoven investeringen naar 2024 door externe factoren: oorlog Oekraïne, grondstoftekorten, personeelsbezetting bij producenten.	892 v
Afwijking toerekeningrente. 1,25 t.o.v. 2% in de begroting	409 v
<u>Hogere overige bedrijfskosten € 1.218</u>	
De huisvestingskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt door latere start met uitvoering aanpassingen diesel motor emissie (€ 124.000 v), hogere kosten door aanpassing locaties naar NEN-normen (€ 100.000 n), meer reparaties en storingen aan deuren en poorten als gevolg van schades en prijsstijgingen (€ 100.000 n), gestegen energielasten (€ 130.000 n), hogere servicelasten huurlocaties (€ 30.000), hogere uitgaven t.b.v. gladheidsbestrijding en groenonderhoud (€ 30.000) en mix van onder- en overschrijding (€52.000 n)	318 n
De kosten kantoormiddelen zijn lager uitgevallen dan begroot door digitalisering in combinatie met het thuiswerken.	47 v
De kosten voor communicatieapparatuur vallen hoger uit door: hogere kosten door doorontwikkeling ICT-infrastructuur, lagere kosten door minder uitgave aan licenties door temporisering versterking crisisbeheersing en hogere kosten door aanschaf nieuwe software door toename gebruikers.	43 n
De kosten voor het wagenpark en werkmaterieel vallen lager uit dan begroot. Dit komt door hogere onderhoudskosten, onderhoudsbeurt beide blusboten, lagere brandstofprijzen en minder reisbewegingen, onderbesteding in transitie fluorvrij schuimvormend middel en mix van onder- en overschrijdingen	165 v
De kosten voor dienstverlening door derden zijn lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door: inhuur extra expertise t.b.v. realiseren duurzaamheidsaanpassingen van de Multipost (200.000 n), inhuur samenvoeging	339 v

meldkamers (60.000 n), inhuur ontwikkeling implementatie website (33.000 n), minder declaratie gemeenten piketdiensten (95.000 v), extra uitgaven projectmanagement en ontwikkeling VIK (110.000 n), kosten rondom nieuwe meldkamer vanaf 21 maart i.p.v. begin jaar (617.000 v) en mix van overige bijstellingen (30.000 v)	
Interne doorbelasting AZGZ hoger dan begroot.	211 v
Algemene kosten hoger dan begroot door kosten rondom opvang van vluchtelingen en doorstroming van statushouders, hogere accountantskosten, minder werkplek-gerelateerde kosten door temporisering van versterking van crisisbeheersing en mix van onder- en overschrijdingen	1.812 n
Post onvoorzien niet ingezet	191 v

Programma Regionale Ambulance Voorziening
Het programmaresultaat van RAV is € 314.000 positief, terwijl een saldo van € 0 is begroot. De bedrijfsopbrengsten vallen op alle posten hoger uit dan begroot. Het grootste verschil wordt verklaard door het budget aanvaardbare kosten. Deze opbrengsten zijn € 278.000 hoger dan geraamd. Een groot deel van deze hogere opbrengsten kan worden verklaard door de in 2023, net als in 2022, afgesproken uitbreiding van het aantal extra diensten, wat resulteert in een stijging van € 75.000. Het wagenparkbudget is ook uitgebreid, met een stijging van € 47.000. De overgang naar de LMS-locatie Meldkamer in Apeldoorn heeft verschillende extra kosten met zich meegebracht, totaal € 296.000. De werkelijke kosten van het vitaliteitsbeleid zijn € 170.000 lager dan begroot. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 5.8 van de jaarrekening 2023. Andere hogere opbrengsten kunnen worden verklaard door hogere rijkssubsidies (€ 94.000) en overige opbrengsten (€ 546.000).

Binnen de bedrijfskosten zijn vooral de personeelskosten lager uitgevallen dan begroot (€ 223.000). In 2023 is minder formatie ingezet dan begroot, maar er is sprake van inhuur van uitzendkrachten en extra uren door medewerkers. De CAO is later dan 1 januari ingegaan, wat heeft geleid tot een voordeel van € 300.000 voor het pensioengevend salaris. Verder is er onder andere meer betaald aan FLO (€ 93.000), en zijn er hogere opleidingskosten vanwege de uitbreiding van diensten. Ook zijn de reiskosten hoger uitgevallen vanwege de vestiging van de meldkamer in Apeldoorn.
In 2023 heeft ten behoeve van nieuwe instroom in de voorziening niet-actief personeel geen dotatie plaatsgevonden. Een bijstelling in een aantal lopende dossiers heeft geleid tot een vrijval van € 78.000,-. Afgelopen jaar zijn veel verlof- en PLB-uren opgespaard. De reservering voor deze uren is daarom hoger dan begroot, met een nadeel ten opzichte van de begroting van € 130.000,-. De kosten voor werkkleding zijn € 67.000,- hoger dan begroot, mede door het aannemen van nieuw personeel. Voor de werving van dit extra personeel zijn hogere lasten gerealiseerd dan begroot (€ 50.000,-). De niet gemaakte kosten voor vitaliteit, vanwege het niet gebruik maken van de regeling, scheelt € 178.000,-. Overige kleine verschillen verklaren € 67.000,- hogere lasten dan begroot.

4.6 Balanstoelichting

In de balans vallen enkele zaken op:

De investeringen over 2023 bedragen €11.278.000. Deze bestaan voor het grootste deel uit Gebouwen (€ 4.423.000) en Voertuigen en bepakkingen (€ 3.718.000). Verder bestaan de investeringen uit Inventaris (€1.574.000), Verbindingsmiddelen (€ 277.000), Automatisering (€543.000), Vakbekwaamheidsmiddellen (€ 150.000) en Persoonlijke beschermingsmiddelen (€ 593.000).

Alle uitzettingen binnen de vlottende activa hebben een looptijd van kleiner dan een jaar en alle overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag (2% van het begrotingstotaal wordt uitgezet bij het Rijk. Het saldo van

uitzettingen in de Rijksschatkist bedraagt eind 2023: € 3.950.000. De overlopende activa bedraagt € 1000.000. Deze betreft met name: vooruitbetaalde onderhoudscontracten, verzekeringspremies, licenties en abonnementen.

De mutaties van de reserves in 2023 omvatten hoofdzakelijk toevoegingen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan, een toevoeging aan de algemene reserve voor Crisis- en Rampenbestrijding, en een bijdrage aan de reserve voor aanvaardbare kosten bij de RAV. Daarnaast is er voorgesteld om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)-middelen te gebruiken voor de versterking van crisisbeheersing, door deze onder te brengen in een bestemde reserve.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Voorstel bestemming resultaat 2023 Bedragen x € 1.000	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	2.762	314
Toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten		314
Toevoeging algemene reserve Crisis- en Rampenbestrijding	207	
Toevoeging bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan	2.555	
Totaal resultaat	3.076	

Algemene reserve C&R
Indien positieve resultaten behaald worden, geldt als bestuurlijk uitgangspunt dat dit resultaat toegevoegd wordt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. De bestuurlijke norm wordt niet bereikt doordat de omzet gestegen is t.o.v. 2022. Daarom wordt voorgesteld om € 207.000 van het positieve resultaat van 2023 toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee komt de algemene reserve uit op 5% van de omzet.

Bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan
Na deze toevoeging wordt voorgesteld om het resterende resultaat (€ 2.555.000) toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve: herziening meerjarenonderhoudsplan.

Reserve aanvaardbare kosten RAV
Voorgesteld wordt dat binnen het programma RAV het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de bijdrage van gemeenten weergegeven. Tijdens de vergadering van 14 september 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de prijs- en loonsomstijging over 2023. De vrijval van de (ten laste van het resultaat 2022) gevormde bestemde reserve prijsstijging is hierop in mindering gebracht.

Gemeenten	Bijdrage 2023
Berg en Dal	2.636.242
Beuningen	1.602.908
Buren	2.434.125
Culemborg	2.229.826
Druten	1.229.221

Heumen	1.373.277
Maasdriel	2.003.540
Neder-Betuwe	1.845.942
Nijmegen	15.847.006
Tiel	3.015.853
West Betuwe	4.503.558
West Maas en Waal	1.638.701
Wijchen	2.899.542
Zaltbommel	2.360.684
Totaal	**45.620.425**

5. Gewijzigde begroting 2024

De VRGZ heeft in bijlage 7.3 de begrotingswijzigingen weergegeven. Het betreft de volgende posten.

De wijzigingen hebben zich voorgedaan nadat de begroting 2024 is vastgesteld. Het betreft kostenneutrale verschuivingen en mutaties in de bestemde reserves die voortvloeien uit de realisatie 2023 en zijn in lijn met hetgeen in de jaarstukken 2023 staan beschreven. De wijziging heeft geen budgettaire consequenties voor de deelnemende gemeenten.

Begrotingswijziging 2024

bedragen x € 1.000,-	Begroting 2024	Verschui-vingen	Mutaties bestemde reserves	Gewijzigde begroting 2024
Baten				
Rijksbijdragen	9.134	445	0	9.579
Gemeentelijke bijdragen	48.761	0	0	48.761
Opbrengsten bedrijfsvoering	3.916	71	0	3.987
Overige opbrengsten	653	-40	0	613
Totaal baten	**62.464**	**476**	**0**	**62.940**
Lasten				
Personeelslasten	44.449	727	271	45.447
Kapitaallasten	7.558	-501	0	7.057
Wagenpark	2.274	50	183	2.507
Communicatieapparatuur	3.210	-117	0	3.093
Huisvestingskosten	3.918	10	744	4.672
Overige bedrijfskosten	1.516	-238	194	1.472
Onvoorzien	218	0	0	218
Rentebaten en -lasten	-510	545	0	35
Totaal lasten	**62.633**	**476**	**1.392**	**64.501**
Saldo van baten en lasten	**-169**	**0**	**-1.392**	**-1.561**
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	69	0	1.392	1.461
Resultaat	**-100**	**0**	**0**	**-100**

6. Begroting 2025

6.1 Algemeen

De VRGZ heeft in de kaderbrief aangegeven dat door het bestuur is vastgesteld dat er drie typen uitzettingen van de begroting in aanmerking kunnen komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten;
- Buitengewone prijsstijgingen: prijsstijgingen waar de VRGZ geen invloed op heeft en die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering;
- Autonome ontwikkelingen: niet door de VRGZ beïnvloedbare stijgingen die voortkomen uit bestaand beleid. Bijvoorbeeld wet- en regelgeving of noodzakelijke uitzettingen in verband met toename van het inwoneraantal in de regio.

De begroting 2025 is opgebouwd uit de volgende vier onderwerpen;

- De kernactiviteiten van de VRGZ, de landelijke ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot het Regionaal Beleidsplan 2024-2027
- Crisis- en Rampenbestrijding (sector Brandweer en sector Crisisbeheersing)
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV) (sector Regionale Ambulance Voorziening
- Interne bedrijfsvoering (sector Bedrijfsvoering)

Per onderwerp zijn de ontwikkelingen weergegeven.

De financiële begroting 2025 laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 719.000. Na onttrekking van de reserves ad € 619.000 blijft hier € 100.000 van over. De meerjarenraming laat over 2026 en 2027 een tekort van € 619.000 zien en voor het jaar 2028 een tekort van € 79.000. De nadelige saldi over 2025 t/m 2028 worden volledig gedekt door onttrekkingen uit de reserves. Er zijn voor 2025 incidentele baten (€ 100.000) en lasten (€ 200.000) geraamd (zie pagina 57). De begroting is daarmee structureel in evenwicht.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

Toetsing BRN-norm

In de BRN-norm is voor de VRGZ een indexatie voor 2025 opgenomen van 4,62 %. Dit percentage is opgebouwd uit een voorcalculatorische index voor loon (5,40 %) en voor materieel (2,80 %), waarbij de index voor loon 70% meetelt en de index voor materieel voor 30%. Er vindt geen nacalculatie over 2023 plaats, omdat dit al is gedaan bij de tussentijdse aanpassing van de begroting 2023.

De VRGZ heeft de indexatie conform BRN-norm toegepast op de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor neemt de gemeentelijke bijdrage als gevolg van indexatie toe met € 2.253.000.

Daarnaast wordt een aantal in de kaderbrief genoemde ontwikkelingen financieel vertaald en bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Dit betreft;

- Natuurbrand beheersing € 100.000
- Innovatie brandweer € 150.000
- Arbeidsmarkt problematiek € 140.000
- Juridische ondersteuning € 115.000
- Formatie Veilig bouwen € 95.000

- Informatie veiligheid € 65.000
- Energielasten € 165.000

  Totaal € 830.000

De begroting 2025 laat een tekort zien van € 719.000. Dit tekort wordt voor € 619.000 gedekt uit de onttrekking uit de bestemmingsreserve 'Bestemde reserve herziening MJOP'.

Het begrote negatieve resultaat na mutaties reserves bedraagt € 100.000 en wordt ten laste van de algemene reserve gebracht.

Toetsing BBV-norm

Algemeen

Volgens het BBV bestaat de begroting uit een programmabegroting en een begroting naar taakvelden. Afzonderlijk moeten de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen inzichtelijk worden gemaakt.

De VRGZ heeft een overzicht van baten en lasten per taakveld opgenomen waarbij de overhead, algemene dekkingsmiddelen (onder 'algemene uitkeringen') en onvoorzien (onder 'overige baten en lasten') afzonderlijk zijn opgenomen (pagina 66 van de begroting). Per programma zijn de lasten en baten van het programma opgenomen en ook de aan het programma toe te rekenen overhead.
Voor gemeenten geldt dat de gehele deelnemersbijdrage op taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer kan worden opgenomen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

De VRGZ heeft in de begroting beleidsindicatoren (zie begroting onderdeel 7.4) en de voorgeschreven kengetallen (zie onderdeel 5.1.3) opgenomen.
Bij de beleidsindicatoren is aangegeven dat de overhead op 23% (tegen 22% in de begroting 2023) van de totale lasten uitkomt bij het programma C&R en op 14% bij het programma RAV (14 % in de begroting 2023). Deze indicatoren zijn niet normatief en dienen voor transparantie en analyse binnen de VRGZ en t.o.v. andere veiligheidsregio's. Binnen de regio Nijmegen bestaat wel een maximering van overheadkosten en dit maximum (niet gerelateerd aan een werksoort) bedraagt 25%. Hieraan voldoet de VRGZ.

6.3 Begrotingsanalyse

De VRGZ heeft voor het programma Crisis- en Rampenbestrijding op pagina 43 tot en met 49 een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2025 en de gewijzigde begroting 2024.

De stijging van de baten bedraagt € 4.632.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

-	Rijksbijdragen		+ 799
-	Gemeentelijke bijdragen (zie 7.1)		+ 3.083
-	Indexatie	+ 2.253	
-	Natuurbrand beheersing	+ 100	
-	Innovatie brandweer	+ 150	
-	Arbeidsmarkt problematiek	+ 140	
-	Juridische ondersteuning	+ 115	
-	Formatie Veilig bouwen	+ 95	
-	Informatie veiligheid	+ 65	
-	Energielasten	+ 165	
-	Opbrengsten bedrijfsvoering		+ 172
-	Overige opbrengsten		+ 578

De stijging van de lasten bedraagt € 4.632.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door (bedragen x € 1.000):

-	Personeelskosten	+ 3.375
-	Kapitaallasten	+ 97
-	Wagenpark en werkmateriaal	- 85
-	Communicatieapparatuur	+ 235
-	Huisvestingskosten	+ 252
-	Overige bedrijfskosten	- 230
-	Onvoorzien	+ 21
-	Rentebaten en –lasten	+ 125
-	Mutaties bestemde reserves	+ 842

Bevindingen

In de zienswijzen op de kaderbrief is de VRGZ verzocht om rekening te houden met de beperkte budgettaire ruimte bij gemeenten vanaf 2026. De VRGZ geeft in haar aanbieding van de stukken aan dat zij dit doen en dat er alleen strikt noodzakelijke uitzettingen worden voorgesteld in de voorliggende conceptbegroting. Hoewel de adviescommissie niet de inhoudelijk toets kan doen op nut en noodzaak, heeft de adviescommissie wel de volgende bevindingen. Hierbij moet worden aangegeven dat het niet instemmen gevolgen kan hebben op de uitvoering van de taken.

Uitbreiding formatie Veilig bouwen met 1 fte

Per 2024 heeft de VRGZ al de beschikking over 1 fte extra om de stijging van de aanvragen van 1.400 in 2017 naar 1.900 in 2022 op te vangen. Daarnaast wordt gekeken naar procesoptimalisatie. Wij vinden een stijging in 2023 naar 2.000 adviezen onvoldoende aanleiding om gelijk nog een extra fte aan te stellen. Wij adviseren eerst, zoals gepland, de implementatie van de reeds beschikbare extra fte en de mogelijkheden voor procesoptimalisatie te evalueren aan het einde van 2024.

Arbeidsmarkt problematiek

De arbeidsmarktproblematiek is een erkend probleem. Ook gemeenten hebben hier mee te maken. De VRGZ stelt twee maatregelen voor om deze problematiek het hoofd te bieden. Een extra fte en een werkbudget. Gezien het

verzoek van de deelnemende gemeenten om sober om te gaan met uitzettingen vraagt de adviescommissie zich af of beide noodzakelijk zijn en of één van beide maatregelen niet voor voldoende effect kan sorteren.

Overschrijding werkkostenregeling (WKR)
Hoewel de uitleg over de opbouw van de vrije ruimte helder is, vraagt de adviescommissie zich af waarom de VRGZ er voor kiest om de WKR te overschrijden en niet met een voorstel te komen waarbij wordt voorkomen dat er 80% eindheffing moet worden afgedragen. Hoe gaan andere veiligheidsregio's hiermee om? Wij adviseren om die reden de VRGZ om met een voorstel te komen om binnen de WKR te blijven.

Energielasten
De adviescommissie is van mening dat prijsstijging voor energielasten opgevangen moet worden binnen de indexatie die de BRN heeft berekend.

Nadere toelichting
Op 24 april zijn de bevindingen met de VRGZ besproken en is nadere uitleg gegeven over nut en noodzaak van de gevraagde uitzettingen. Hierbij blijkt dat er in 2024 al wordt ingezet op extra capaciteit bij Veilig bouwen en de arbeidsmarktproblematiek. De overschrijding van de WKR is gebaseerd op de overschrijding van afgelopen jaren. De uitzetting op de energielasten wordt veroorzaakt doordat de VRGZ een langlopend energiecontract had die onlangs afliep en waarbij de nieuwe overeenkomst hoger uitvalt. In alle gevallen vinden de uitzettingen ook al in 2024 plaats. Deze uitgaven worden incidenteel gedekt binnen de eigen middelen. Gezien de positieve resultaten in de afgelopen jaren en de gevonden dekking in 2024, ziet de adviescommissie onvoldoende reden om de uitzettingen te bekostigen door een toename van de gemeentelijke bijdrage.

6.4 Deelnemersbijdragen

Onderstaand is een tabel opgenomen waar de deelnemersbijdragen per begrotingsjaar zijn weergegeven.

Deelnemersbijdrage 2025 - 2028

Gemeenten	Aantal inwoners*	Gemeentelijke bijdrage 2024	Index 2025 (4,62%)	Natuurbrand beheersing	Innovatie brandweer	Arbeidsmarkt problematiek	Juridische ondersteuning	Formatie Veilig bouwen
Berg en Dal	35.920	2.817.715	130.178	5.779	8.668	8.090	6.645	5.490
Beuningen	26.673	1.713.249	79.152	3.513	5.270	4.919	4.041	3.338
Buren	27.798	2.601.685	120.198	5.335	8.003	7.470	6.136	5.069
Culemborg	29.924	2.383.322	110.110	4.888	7.332	6.843	5.621	4.643
Druten	19.700	1.313.838	60.699	2.694	4.042	3.772	3.099	2.560
Heumen	16.930	1.467.811	67.813	3.010	4.515	4.214	3.462	2.860
Maasdriel	26.153	2.141.460	98.935	4.392	6.588	6.148	5.050	4.172
Neder-Betuwe	25.574	1.973.012	91.153	4.046	6.069	5.665	4.653	3.844
Nijmegen	185.750	16.937.880	782.530	34.737	52.105	48.631	39.947	33.000
Tiel	42.900	3.223.458	148.924	6.611	9.916	9.255	7.602	6.280
West Betuwe	52.910	4.813.574	222.387	9.872	14.808	13.821	11.353	9.378
West Maas en Waal	20.250	1.751.505	80.920	3.592	5.388	5.029	4.131	3.412
Wijchen	42.303	3.099.141	143.180	6.356	9.534	8.898	7.309	6.038
Zaltbommel	30.650	2.523.187	116.571	5.175	7.762	7.245	5.951	4.916
Totaal	**583.435**	**48.760.837**	**2.252.750**	**100.000**	**150.000**	**140.000**	**115.000**	**95.000**

Gemeenten	Informatie veiligheid	Energielasten	Gemeentelijke bijdrage 2025	Gemeentelijke bijdrage 2026	Gemeentelijke bijdrage 2027	Herziening MJOP	Gemeentelijke bijdrage 2028
Berg en Dal	3.756	9.535	2.995.856	2.995.856	2.995.856	31.205	3.027.061
Beuningen	2.284	5.797	1.821.563	1.821.563	1.821.563	18.973	1.840.536
Buren	3.468	8.804	2.766.168	2.766.168	2.766.168	28.812	2.794.980
Culemborg	3.177	8.065	2.534.001	2.534.001	2.534.001	26.394	2.560.395
Druten	1.751	4.446	1.396.901	1.396.901	1.396.901	14.550	1.411.451
Heumen	1.957	4.967	1.560.609	1.560.609	1.560.609	16.255	1.576.864
Maasdriel	2.855	7.246	2.276.846	2.276.846	2.276.846	23.716	2.300.562
Neder-Betuwe	2.630	6.676	2.097.748	2.097.748	2.097.748	21.850	2.119.598
Nijmegen	22.579	57.316	18.008.725	18.008.725	18.008.725	187.578	18.196.303
Tiel	4.297	10.908	3.427.251	3.427.251	3.427.251	35.698	3.462.949
West Betuwe	6.417	16.288	5.117.898	5.117.898	5.117.898	53.308	5.171.206
West Maas en Waal	2.335	5.927	1.862.239	1.862.239	1.862.239	19.397	1.881.636
Wijchen	4.131	10.487	3.295.074	3.295.074	3.295.074	34.321	3.329.395
Zaltbommel	3.363	8.538	2.682.708	2.682.708	2.682.708	27.943	2.710.651
Totaal	**65.000**	**165.000**	**51.843.587**	**51.843.587**	**51.843.587**	**540.000**	**52.383.587**

6.5 Meerjarenbegroting

De lasten en baten zijn voor de jaren 2026-2028 grotendeels gelijk gehouden aan 2025.
De VRGZ stelt voor om het positieve resultaat van 2023 van het programma Crisis- en rampenbestrijding toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve voor herziening meerjarenonderhoudsplan. Deze bestemmingsreserve is in 2028 grotendeels uitgeput, waardoor er in de meerjarenraming in 2028 een extra uitzetting is genomen ter hoogte van € 540.000. Voor 2029 betekent het een verdere uitzetting van € 619.000.

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

De algemene reserve van de VRGZ bestaat uit twee verschillende reserves: de algemene reserve Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (C&R) en de algemene reserve aanvaardbare kosten RAV.
De normering per programma is:

- C&R: streefwaarde tevens norm 5% van de baten
- RAV: streefwaarde 15%, normwaarde minimaal 10% van de baten

Uitgangspunt is de begin 2015 opgestelde nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' en opgenomen in de financiële spelregels. De gehanteerde normering voor de omvang van de gehanteerde reserve bestaat al geruime tijd. De VRGZ is voornemens deze normering in de loop van 2023 te evalueren. Mocht hieruit voortkomen dat het wenselijk is aanpassingen te doen in de normering of het beleid, dan zal dit in de kaderbrief opgenomen worden.

In onderstaande tabel zijn de normen en gerealiseerde waarden van de reserves bij de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 opgenomen (bedragen x € 1.000).

	Jaarstukken 2023		Begroting 2025	
	C&R	RAV	C&R	RAV
Norm	3.185	3.188	3.379	3.630
Streefwaarde	n.v.t.	4.781	n.v.t.	5.445
Werkelijk/begroot	3.185	2.945	2.984	2.944

Voor de algemene reserve van het programma crisis- en rampenbestrijding wordt in de begroting een doorkijk gegeven voor de jaren 2025 tot en met 2028. Hetzelfde geldt voor de (lasten en) baten.

Vanaf 2025 e.v. daalt, binnen programma C&R, de algemene reserve onder de norm van 5% van de baten.

7.2 Bestemmingsreserves

Het voorstel voor de resultaatbestemming is om € 207.000 in de algemene reserve te storten en deze aan te vullen tot de norm.

Daarnaast wordt bij het resultaatbestemmingsvoorstel een nieuwe vorm van bestemde reserve herziening meerjarenonderhoudsplan toe gevoegd € 2.555.000 en in de jaren 2025 tot en met 2028 onttrokken.

Hiernaast heeft het bestuur op 29 juni ingestemd met het voorstel om het overschot van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) onder te brengen in een bestemde reserve versterking crisisbeheersing.

De RAV heeft over 2023 een positief resultaat behaald van € 314.000,- Het wordt voorgesteld om dit resultaat toe te voegen aan de reserve aanvaardbare kosten RAV.

De bestaande bestemde reserve: prijsstijging (€ 270.000), cao ontwikkelingen (€ 688.000), en meldkamer (€ 450.000) zijn in 2023 volledig onttrokken. Uit de bestemde reserve uitgestelde werkzaamheden (€ 389.000) is een bedrag van € 244.000 onttrokken en uit de bestemde reserve duurzaamheid (€ 377.000) is een bedrag van € 69.000 onttrokken.

7.3 Risico's

In de zowel de jaarstukken (§ 4.1) als in de begroting (§ 5.1) is in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uiteengezet wat de omvang is van de risico's welke de VRGZ loopt. Deze risico's zijn gecategoriseerd en voor C&R en RAV afzonderlijk in beeld gebracht.

Vanaf de risicorapportage van 2022 zijn alle risico's waarvan de verwachtingswaarde 100% was, verwerkt in de begroting en niet langer opgenomen als een risico. Dit heeft er ook toe geleid dat de percentages voor de verwachtingswaarde zijn aangepast naar 10, 30, 50, 70 en 90%. Daarnaast zijn alle risico's opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast. Hierdoor zijn risico's verdwenen, bestaande risico's samengevoegd of juist uitgesplitst en nieuwe risico's toegevoegd. De risico's zijn verdeeld in de volgende vier categorieën: nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's, maatschappelijke risico's, economische risico's, bedrijfsvoering.
De VRGZ benoemt in het jaarverslag de tien grootste risico's. In deze tabel is het risico omtrent CAO wijzingen, wat vorig jaar bovenaan stond, weggehaald. Het risicobedrag omtrent kapitaallasten vastgoed is verdubbeld en het risicobedrag m.b.t. arbeidsproblematiek en het risicobedrag m.b.t. klimaatverandering zijn verhoogd. Het risico rondom leveringsproblematiek is nieuw in deze tabel. Tot slot is het risico m.b.t. prijsstijgingen fors gedaald.

		Algemene reserve saldo 2023 (na resultaatbestemming)	Risico's (na weging kans x omvang)	
C&R		€ 3.185.000	€ 3.997.000	Risico's hoger dan algemene reserve
RAV		€ 2.945.000	€ 1.047.000	Risico's lager dan algemene reserve

Bedragen * € 1.000	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2022	Verwachting swaarde afzonderlijke risico's 2023	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ 2022	Noodzakelijke risico capaciteit VRGZ 2023	Noodzakelijke Risico capaciteit RAV 2022	Noodzakelijke risico capaciteit RAV 2023	Noodzakelijke Risico capaciteit C&R 2022	Noodzakelijke Risico capaciteit C&R 2023
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	€ 2.750	€ 2.300	€ 790	€ 686	€ 45	€ 48	€ 745	€ 638
Maatschappelijk risico's	€ 800	€ 800	€ 280	€ 280	€ 105	€ 0	€ 175	€ 280
Economische risico's	€ 5.150	€ 375	€ 3.570	€ 188	€ 508	€ 70	€ 3.062	€ 118
Bedrijfsvoering	€ 6.425	€ 6.900	€ 3.288	€ 3.890	€ 702	€ 929	€ 2.586	€ 2.961
Totaal	€ **15.125**	**€ 10.375**	€ **7.928**	**€ 5.044**	€ **1.360**	**€ 1.047**	€ **6.568**	**€ 3.997**

Daar waar de risico's groter zijn dan de algemene reserve dienen gemeenten in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen een risico op te nemen voor de VRGZ voor zover deze risico's (€ 3.997.000 C&R) de algemene reserve (€ 3.185.000) overschrijden; dit naar rato van hun aandeel in de VRGZ. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 812.000. Dit is aanzienlijk een lagere overschrijding dan vorig jaar doordat enkele risico's zijn verminderd of weggevallen. Het gaat hierbij voornamelijk om de risico's omtrent cao-wijzigingen en prijsstijgingen.

Zie onderstaande tabel:

Gemeenten	Risico's algemene reserve	
Berg en Dal	€	50.006
Beuningen	€	38.598
Buren	€	38.848
Culemborg	€	41.997
Druten	€	27.146
Heumen	€	23.607
Maasdriel	€	36.534
Neder-Betuwe	€	35.702
Nijmegen	€	255.389
Tiel	€	60.222
West Betuwe	€	74.058
West Maas en Waal	€	28.146
Wijchen	€	58.900
Zaltbommel	€	42.848
Totaal	€	812.000